

VERNIETIG HET KAPITALISME

VOOR HET DE PLANEET VERNIETIGT

Protesteer mee bij COP26!

Klimaatverandering is er al, dat weten we. Geen enkel continent blijft gespaard van de gevolgen. Nederland werd getroffen door overstromingen. Wetenschappers van de VN hebben groot alarm geslagen over de bijna niet te bevatten rampen die ons nog te wachten staan als er niet snel actie wordt ondernomen. Maar we kunnen niet vertrouwen op regeringen en bedrijven, we hebben “system change” nodig!

Van 31 oktober tot 12 november wordt in Glasgow de klimaatop COP26 (Climate Change Conference of the Parties 26) gehouden. Vertegenwoordigers van de VN-lidstaten komen er bijeen om oplossingen te vinden voor de ongekende uitdaging van de klimaatveranderingen. Sinds de klimaatop van Rio in 1992 is er echter geen afdoende resultaat geboekt.

Wij zijn gewend geraakt aan hittegolven elk jaar, en deze tendens zal waarschijnlijk versnellen. Het risico op branden neemt aanzienlijk toe, zoals in de VS en Canada het geval was. De landbouw dreigt de komende jaren te lijden onder een opeenvolging van droogteperiodes en vorst. Als de globale temperatuurstijging beperkt blijft tot 2 graden, zullen tegen 2050 maar liefst 80 miljoen mensen meer kwetsbaar zijn voor

hongersnood. Droge gebieden zullen verder uitdrogen, terwijl elders overstromingen dreigen. Daarnaast dreigt nog het massaal uitsterven van soorten, ongekende migratie, meer pandemieën, en voedsel-, water- en landtekorten.

Individuele gedragsverandering volstaat niet

Op de G7-top van dit jaar waren Covid-19 en de klimaatveranderingen de centrale thema's. Achter de schijnbare bezorgdheid om het milieu schuilt een beleid dat de planeet op koers houdt voor een klimaatramp. Alles samen trekken de stimuluspakketten 42 miljard dollar meer uit voor fossiele brandstoffen dan voor schone energie!

De gevolgen van het onbeperkte gebruik van fossiele brandstoffen zijn al tientallen jaren bekend bij wetenschappers, politici en CEO's. Maar toen wetenschappers

in het begin van de 80er jaren echt alarm begonnen te slaan, zorgden de deregulering van de industrie en de wereldwijde expansie in het neoliberale tijdperk ervoor dat de koolstofuitstoot een recordhoogte bereikte.

Als de regeringen niets doen, wat kan er dan wel gebeuren?

Individuele gedragsverandering volstaat niet. Ons wordt verteld korter te douchen etc., ondertussen maakt multimiljardair Jeff Bezos een enorm milieuvervuulende toeristische trip naar de ruimte. Trouwens met geld, dat hij “verdiend” heeft door uitbuiting van zijn arbeiders en door nauwelijks belasting te betalen. Het is het kapitalistische systeem dat schuldig is. Door de kapitalistische klasse het eigendomsrecht te verlenen over de natuur, d.w.z. het recht om haar te gebruiken en te misbruiken, en door de kapitalisten met elkaar te laten wedijveren op basis van hun kortetermijngewinst, stimuleert het systeem alle mechanismen die leiden tot productiekeuzes die onverenigbaar zijn met de instandhouding van het evenwicht van de ecosystemen waarvan wij afhankelijk zijn om als soort te overleven.

vervolg op pagina 2

vervolg van voorpagina

De enige manier om een alomvattend antwoord op deze crisis te bieden, is door verder te gaan dan dit kapitalistische systeem, door de sleutelsectoren van de economie te nationaliseren onder de democratische controle en het beheer van de werkende klasse. Op die manier kunnen we de economie plannen volgens onze behoeften, inclusief onze ecologische behoeften, en niet volgens de winstzucht van enkelen. Zo kunnen we de opwarming van de aarde zoveel mogelijk beperken. We zullen ons echter ook moeten aanpassen aan onomkeerbare veranderingen door kwalitatief goede en toegankelijke openbare diensten te ontwikkelen. Zo moet er opnieuw massaal in de brandweer geïnvesteerd worden alsook in betaalbare huisvesting die aangepast is aan de extreme weersomstandigheden die waarschijnlijk steeds meer zullen voorkomen.

Het klimaatprotest van de afgelopen jaren

Socialisten nemen deel aan het klimaatprotest en verdedigen een programma van “system change”

toonde dat jongeren de urgentie inzien. Ze vrezen de gevolgen van de opwarming van de aarde voor hun toekomst. Het klimaatprotest heeft geleden onder een gebrek aan politieke duidelijkheid en bijhorende structurering van de beweging. Dat neemt echter niet weg dat het ongenoegen nog steeds springlevend is. Socialisten nemen deel aan het klimaatprotest en verdedigen een programma van “system change” gekoppeld

aan voorstellen voor een democratische organisatie van de beweging. We brengen naar voren dat als de stakingen van scholieren zich zouden uitbreiden naar de werkenden, dit de slagkracht van de beweging enorm zou versterken, omdat het de kapitalisten zou treffen waar het pijn doet, in hun winsten. Om dit voor te bereiden zou bijvoorbeeld Fridays for Future de ecologische eisen van de vakbeweging moeten steunen, en zouden vakbondsactivisten druk moeten uitoefenen op hun leiding om de klimaatbeweging van jongeren te steunen.

We voeren deze campagne wereldwijd. In november zullen ISA-activisten deelnemen aan de protestacties rond de COP26 in Glasgow. Klimaatveranderingen vinden wereldwijd plaats, de kapitalistische klasse is internationaal verantwoordelijk. Er is behoefte aan een internationaal antwoord van de werkende klasse en de jongeren! Doe met ons mee, en kom met ons mee naar de COP26!

Vecht met ons mee voor een socialistische wereld!

International Socialist Alternative (ISA, voorheen CWI) is een wereldwijde organisatie van werkenden, jongeren en al diegenen die worden onderdrukt door het kapitalisme en imperialisme en die strijdt voor een socialistische wereld. Het tijdperk van het neoliberale kapitalisme en globalisering heeft geresulteerd in een nooit eerder geziene ongelijkheid en uitbuiting. De rijkste 8 mensen op de planeet bezitten inmiddels evenveel als de armste 50% van de wereldbevolking. De klimaatverandering vraagt om urgente actie, waartoe het kapitalisme niet in staat is. De massale armoede, uitbuiting, oorlog, klimaatcatastrofes en conflicten die het waarmerk zijn van het kapitalisme van vandaag de dag, kunnen alleen beëindigd worden door democratische planning van de economie door werkende mensen, gebaseerd op de nationalisatie van de grote multinationals en financiële instellingen. Een systeem dat nieuwe technologie en menselijk vakmanschap zal gebruiken om de behoeften van de hele bevolking en de planeet

te dienen, in plaats van de winsten van de rijkste 1%.

International Socialist Alternative vecht tegen uitbuiting, onderdrukking en elke discriminatie gebaseerd op gender, seksuele oriëntatie of afkomst, en tegen nationale onderdrukking. We vechten voor de eenheid van alle werkenden in een wereldwijde strijd tegen het kapitalisme en imperialisme. ISA steunt het opbouwen van massapartijen van de werkende klasse om alle werkenden te verenigen in een strijd om hun belangen te verdedigen en zich tegen het kapitalisme

te verzetten. We vechten om Marxistische partijen op te bouwen met een revolutionair socialistisch programma, om het kapitalisme in elk land en internationaal te verslaan. ISA is georganiseerd in meer dan 30 landen op alle 6 continenten, in een gemeenschappelijke strijd voor een socialistisch alternatief. Op www.international-socialist.net kan je ons programma, commentaar en verslagen vinden van onze strijd en die van werkenden over de hele wereld. We roepen diegenen op die het eens zijn met de noodzaak een massaal socialistisch alternatief op te bouwen, om zich bij ons aan te sluiten!

Socialistisch Alternatief is de Nederlandse afdeling van ISA.

Lees meer over ons op onze website: www.socialistischalternatief.nl of neem contact met ons op: email: info@socialistischalternatief.nl.

Steun ons!

Stort uw donatie:
Stichting Offensief
NL04 INGB 0002079240

Huizen voor mensen, niet voor winst!

Elk jaar wordt het duurder om een woning te huren of te kopen. Volgens neoliberale logica is dat altijd de schuld van vraag en aanbod. Dat is wat we geleerd hebben op de middelbare school, dat vraag en aanbod ons leven bepaalt. Het tekort aan woningen is echter niet puur economisch. Het is een doelbewust beleid van de bezittende klasse, door het kopen van makkelijk verkoopbare objecten met als doel ze duurder te verkopen. Veel huizen zijn in bezit van grote vastgoedbedrijven die de prijs kunstmatig hoog houden om met zo veel mogelijk winst te verkopen.

DOOR JOREIN

Dan is er nog het probleem van de sociale huurwoningen. Daar is anno 2021 een enorm tekort aan. Probleem is opnieuw dat veel (oudere) sociale huurwoningen uit de jaren 60 en 70 gesloopt worden. Er worden dan weer nieuw huurwoningen gebouwd, maar die zijn alleen betaalbaar voor Nederlanders met een bovenmodaal salaris. We praten dan over de vrije sector, waar de huurprijs nu al begint bij 800 euro per maand voor een driekamer appartement. In grote steden is de huurprijs al snel 1000 euro.

Bedenk dat de modale Nederland het moet doen met een salaris van 2000 euro netto per maand. Velen betalen al meer dan 40% van hun inkomen alleen al aan huur (ziektelkosten, water, gas, elektra niet meegerekend). Ook valt de modale Nederlander hierdoor niet in de groep die recht heeft op huurtoeslag en omdat sociale huurwoningen schaars zijn, zitten velen tussen wal en schip. Het kernprobleem is de liberalisatie van de huurmarkt, wat leidde tot een explosieve stijging van huurprijzen.

Op 12 september wordt een landelijk woonprotest gehouden in Amsterdam en 17 oktober in Rotterdam. Socialistisch

Alternatief is één van meer dan 150 organisatie die dit protest ondersteunt. Wachten op kapitalistische politici om iets aan de hoge huurprijzen en het woningtekort te doen kunnen we niet. De vier centrale eisen van dit woonprotest zijn daarom ook: 1) Garandeer voldoende en betaalbare huisvesting 2) Herpak de grip op de escalerende huur- en huizenprijzen 3) Stop racistisch en neoliberaal woon- en sloopbeleid 4) Pak parasitaire beleggers aan!

Dat protest loont is te zien in Zweden. Daar was het de strijd van onderaf tegen de markthuren die de regering ten val bracht.

Onder massale druk van strijd buiten het parlement moest de regering haar plan om de huren over te laten aan de vrije markt intrekken.

Volgens ons ligt de oorzaak van deze ongelijkheid diep in de aard van het kapitalistische systeem. Alleen een einde maken aan het neoliberalisme is niet voldoende. Er moet een alternatief komen op de marktwerking en speculatie op de woningmarkt. Een alternatief is volgens ons een democratische planeconomie, waarbij huurwoningen eigendom zijn van de gemeenschap en niet van vastgoed bedrijven of hebzuchtige beleggers.

Staking kinderopvang - druk verder opvoeren!

Voor het eerst in twintig jaar hebben kinderopvangmedewerkers het werk neergelegd in juli. Maar de hoge werkdruk blijft, ten koste van de zorg voor kinderen. Daarom gaan ze weer staken op 14 september op het Malieveld in Den Haag.

DOOR ISA MICHIKO

De hoge werkdruk in de kinderopvang komt doordat medewerkers veel extra taken hebben. Ze moeten niet alleen voor de kinderen zorgen maar ook de vaat doen, formulieren invullen, de was opvouwen, stofzuigen, of dweilen.

Was dit altijd al zo? Nee. Ze hadden vroeger aparte huishoudelijke medewerksters, maar die zijn wegbezuinigd.

Eén van eisen van staking is dat werkgevers de groepsgrootte gaan aanpassen. De werkgevers willen de groepen graag groot

houden, want dan verdienen ze meer.

Ook pleit de FNV voor afschaffing van de zogeheten "beschikbaarheidsdagen".

Op die dagen moeten medewerkers paraat staan om te werken, maar ze horen pas de ochtend zelf of dat echt nodig is. "Er werken veel jonge moeders in de kinderopvang, die vooraf (betaalde) opvang moeten regelen voor hun kinderen", legt de bond uit.

Kinderen krijgen minder aandacht terwijl ze in een belangrijke levensfase zitten. De lasten worden doorgeschoven naar de werknemers. Ze denken niet aan de gevolgen voor het sociale leven van de werknemers en de maatschappij. Winst eerst en niet de behoeften van mensen. Wat er aan de hand is bij de kinderopvang is overal op de wereld te zien. In het onderwijs, in de infrastructuur, de gezondheidszorg en noem er op. Daarom is het belangrijk dat deze staking een succes wordt.

Een andere punt is hoe belangrijk de

kinderopvang is voor vrouwen in het algemeen.

Veel vrouwen in Nederland werken in deeltijd omdat de kinderopvang heel duur is en daarom verdienen ze minder. Zij zijn vaak niet economisch zelfstandig.

Goede betaalbare kinderopvang is voor werkende vrouwen (en ook mannen) ontzettend belangrijk. Ook daarom moet deze staking slagen! De acties kunnen worden versterkt door het opzetten van plaatselijke actiecomité's die zich ook kunnen inzetten voor de solidariteit van de ouders (en de grootouders).

De acties van juli en die van september zijn goede eerste stappen voor verdere acties. De werkgevers zullen zeker niet zomaar hun huidige comfortabele positie opgeven. Actie voeren en de solidariteit van bredere groepen in de samenleving mobiliseren om de druk verder te vergroten, dat is de weg naar succes.

NS: winst, toch botte bijl-bezuinigingen

Na alle misbaar en paniekzaaijerij van de NS Directie, al vanaf de aankondiging van het “Pact” in maart-april 2020 en het plan om flink in het bedrijf te snijden en te centraliseren om 4,4 miljard tot en met 2024 te besparen, is het negatieve bedrijfsresultaat van -52 miljoen in de eerste helft van 2020, omgebogen in een winst van uiteindelijk 389 miljoen. Oftewel een positief bedrijfsresultaat van 441 miljoen in de tweede helft van 2020! En dat terwijl het aantal reizigers was gedaald tot 40% van de verwachte 1,3 miljoen per jaar. Aldus de jaarcijfers van de NS Holding van 2020 en de halfjaarcijfers 2021.

**DOOR PETER DEN HAAN, FNV SPOOR
ROTTERDAM (OP PERSOONLIJKE TITEL)**

De winst valt te verklaren uit de afkoopsmoedie die NS kreeg van de regering Johnson voor haar concessie in het VK. In Duitsland levert de concessie echter verlies op. In Nederland is het vestzak-broekzak, omdat de Nederlandse Overheid naast toezichthouder, zowel concessieverlener ook enig aandeelhouder van NS is.

De openlijke aanval op het serviceniveau en de arbeidsvoorwaarden, ingezet op

het hoogtepunt van de COVID-crisis, heeft tot verwarring en angst bij de vakbondsleidingen geleid. De afwachtende houding van de vakbondsleiding bleek een verkeerde tactiek.

Inmiddels is het personeel al 3 keer geraadpleegd over de noodzaak en bereidheid tot aktie, maar zich verschuilend achter vertraagde rechtszaken en keer op keer aangepaste adviesaanvragen over de afbraak van de wal-organisatie, is er

De enige uitweg zal nu van het personeel zelf moeten komen; met het oprichten van gezamenlijke democratische actiecomités op de grote standplaatsen

geen breed stakingsparool uitgegaan om opgebouwde rechten en de noodzaak van verzet tegen marktwerking en privatisering te behouden en te organiseren.

Terwijl nu de ondernemingsraadverkiezingen zijn begonnen, is er tegelijk een uittocht van oudere werknemers begonnen die eieren voor hun geld kiezen. De vakorganisaties, drukker met elkaar in de weer om er 'gezamenlijk met de directie uit te komen' slagen er niet of nauwelijks meer in hun achterban te enthousiasmeren.

De enige uitweg zal nu van het personeel zelf moeten komen; met het oprichten van gezamenlijke democratische actiecomités op de grote standplaatsen; net als dat uiteindelijk ook in 2001 is gebeurd. Het gaat om het behoud van goed betaalde banen en arbeidsvoorwaarden. Voor het behoud van verkoop en service-punten; ook naar de boord-organisatie. Voor een publiek Openbaar Vervoer; niet om winst voor private aandeelhouders te maken, maar goed en goedkoop en ecologisch verantwoorde bijdrage aan het klimaat & mobiliteitsvraagstuk te leveren. Nu meer dan ooit is een democratisch georganiseerd productplan noodzakelijk, gericht om de noden van de meerderheid van de bevolking te ledigen.

Werken zonder loon is dwangarbeid

De 'Participatiewet' is vanaf 1 januari 2015 vervanger van de Wet werk en bijstand (Wwb) en de Wet op de sociale werkvoorziening (Wsw) met als doel mensen met een ziekte of handicap én mensen met een bijstandsuitkering die volgens de overheid kunnen werken, sneller en gemakkelijker aan het werk te laten gaan. De praktijk is verre van fraai want vaak worden onder meer bijstandsgerechtigden gedwongen om aan de slag te gaan zonder loon.

Zo kreeg FNV Uitkeringsgerechtigden geen duidelijkheid van participatiebedrijf WerkSaam West-Friesland over de gang van zaken. De vakbond had in 2018 het bedrijf inzage gevraagd in de stukken maar keer op keer kwam er niets. Op 10 augustus dit jaar kreeg de FNV via een rechtszaak in Haarlem voor elkaar dat WerkSaam West-Friesland tot medio oktober de tijd heeft om openheid te geven over de vraag of een groep uitkeringsgerechtigden al dan niet ten onrechte werk verricht

bij bedrijven zonder dat daar een normale beloning tegenover staat.

En zo is er sprake van verdringing van vast werk door uitkeringsgerechtigden wat voor bedrijven financieel voordeel oplevert. De FNV wil juist dat mensen met een uitkering zo snel mogelijk doorstromen naar een vaste baan. In 2019 kwam aan het licht dat de gemeente Zaanstad in samenwerking met uitleenbureau Flexensie bijstandsgerechtigden liet werken voor het uurloon van twee euro netto boven hun uitkering zodat bijvoorbeeld schoonmaakbedrijf Asito goedkope krachten had voor vakantiewoningen op Droompark Spaarnwoude.

De Actiegroep Zaanse Bijstand zoekt en onderhoudt contacten met uitkeringsgerechtigden door ook de straat op te gaan in Purmerend, Wormerveer en Zaandam. Daar komen de verhalen die vaak schrijnend zijn, want het gaat niet alleen om aan het werk gezet te worden. Bankafschriften worden bijvoorbeeld met grote regelmaat opgevraagd waarop indringende

vragen volgen van ambtenaren. Een vrouw kreeg eens veertig euro reiskostenvergoeding van een vrijwilligersorganisatie op haar bankrekening gestort en dat zag de gemeente als inkomsten. Strafkortingen zijn dan niet ongewoon.

De FNV campagne 'Voor 14' had succes met een motie in de Zaanse raad eind november vorig jaar. Tijdens het overhandigen van handtekeningen van de petitie voor het minimumloon

van veertien euro reageerde
wethouder Natasia

Grootthuisink (ROSA) op
FNV vicevoorzitter Kitty Jong
dat zij wel met de FNV wilde
praten maar dat beiden het
niet eens worden over werken
zonder loon. De FNV zal
daarom moeten blijven strijden
voor een einde aan werken
zonder loon!

Vervolg van achterpagina

Na de afschuwelijke taferelen in India, Indonesië, in Latijns Amerika en in Zuid Afrika weten we wat voor gevolgen dat kan hebben. Wat zich in Bergamo heeft afgespeeld, gebeurt daar ook. Het vaccinationalisme in de ontwikkelde landen remt de strijd in de minder ontwikkelde landen. Van de huidige chaotische situatie is alleen Big Pharma veel wijzer geworden. De grote farmaceutische bedrijven blijven zich achter patenten verschuilen om maximaal te profiteren.

Het is duidelijk dat het kapitalisme niet in staat is om deze pandemie effectief te bestrijden. Het is nodig dat er planmatig onderzoek komt naar nieuwe en effectievere vaccins. Dat kan niet worden overgelaten aan farmaceutische cowboys met dollar- of Eurotekens in de ogen. De farmaceutische industrie kan alleen in het belang van de bevolking functioneren door middel van

Er moet een wereldwijde vaccinatiecampagne op gang komen: dat kan niet worden overgelaten aan de “liefdadigheid” van de rijkere kapitalistische landen

nationalisatie onder democratische controle van de samenleving en de werknemers. De patentenrechten kunnen dan ook overboord.

Er moet een wereldwijde vaccinatiecampagne op gang komen: dat kan niet worden overgelaten aan

de “liefdadigheid” van de rijkere kapitalistische landen. Of aan internationale instellingen die niet verder mogen gaan dan de machtigste landen willen. Die op hun beurt natuurlijk de macht voelen de grote farmaceutische bedrijven.

Een “Summer of Love” is er niet gekomen. We staan aan de vooravond van een lange periode van strijd en tegenzetten om COVID onder de knie te krijgen. En dat geldt ook voor de klimaatcrisis en de verscherpte internationale tegenstellingen die nu onder de Afghaanse bevolking veel slachtoffers maakt, maar ongehinderd verder gaat met het maken van nieuwe slachtoffers. De realiteit van de situatie is dat alleen de grote massa van arbeiders, van werkende mensen, er echt belang bij heeft om deze problemen op te lossen. Dan maar geen Zomer van Liefde. Strijd voor Socialisme, dat lijkt er meer op.

Afghanistan: een humanitaire ramp

Op de manifestatie voor “Elke Afghaan een veilig bestaan” in Amsterdam vertelden veel Afghaanse sprekers over de afschuwelijke situatie waar hun familie in was komen te verkeren door de machtsovername van de Taliban. Zij eisten dat de Nederlandse overheid Afghanistan als onveilig land zou aanmerken, wat de opname van Afghaanse vluchtelingen en het herenigen van gezinnen makkelijker zou maken.

DOOR PIETER BRANS, AMSTERDAM

De situatie in Afghanistan is voor veel mensen een ramp. Armoede, onwetendheid, het wegvallen van buitenlandse geldstromen, de knevel van de conservatieve religieuze ideeën van de Taliban dragen allemaal bij aan voor veel Afghansen ondraaglijke situatie. Er komt geen einde aan de veertig jaar van oorlogen en geweld. Geen wonder dat mensen wanhopig proberen te ontsnappen.

De VS zijn voor het grootste deel verantwoordelijk voor de ellende van de afgelopen twintig jaar, sinds de inval in 2001. Maar Europa heeft in het voetspoor van de VS precies dezelfde fouten gemaakt en dat geldt ook voor Nederland, dat zich al die tijd heeft ingespannen om de VS te volgen met een militaire interventie, met opbouw projecten om het goed te maken, met een onmachtig en corrupt regime als resultaat.

Maar in plaats van ten minste te proberen iets van alle aangerichte ellende te verzachten door een ruimhartig evacuatie en vluchtelingenbeleid, doet Europa en Nederland nu alles om Afghaanse vluchtelingen tegen te houden. Een keiharde inzet om van Europa een fort tegen vluchtelingen te maken met wat geld voor opvang in de regio als zoethoudertje.

“De EU en haar lidstaten zijn vastbesloten om gezamenlijk een herhaling van ongecontroleerde, massale illegale

migratiestromen zoals in het verleden te voorkomen”, staat in een ontwerpverklaring van de EU. Dan weet je het wel. Nodeloos om te vermelden dat Nederland hier volledig achter staat.

Wij eisen dat alle vluchtelingen die uit Afghanistan zijn ontsnapt, onmiddellijk een permanente verblijfsvergunning krijgen en steun kunnen zoeken voor hun familie die zich nog in Afghanistan bevindt. Daarna moeten er veilige vluchtroutes komen voor de nieuwe vluchtelingen en moet het recht op asiel worden verleend. Aan geld is er geen gebrek. De miljarden die de EU en de VS hebben gebruikt om in Afghanistan te vechten – de VS hebben 300 miljoen dollar per dag aan de oorlog uitgegeven – kunnen nu worden gebruikt om vluchtelingen te steunen.

(Zie voor een volledige analyse van de situatie in Afghanistan het artikel op onze website socialistischalternatief.nl)

Geen megawinsten voor Big Pharma maar wereldwijde vaccinatie!

Als er één vooruitzicht in rook is opgegaan is het de gedachte aan de Zomer van Liefde en Feesten die er na de overwinning op COVID-19 vast en zeker zou komen. En daarna weer gewoon aan het werk en terug naar het leven, zoals we dat gewend waren. In plaats daarvan zijn de vooruitzichten een stuk grimmiger geworden. Er is Afghanistan, waar het Amerikaanse (en in zijn voetspoor ook het Europese) imperialisme een stap terug heeft gedaan om zich op de geopolitieke strijd met China te kunnen concentreren. Er is de klimaatcrisis. De COVID-19 epidemie lijkt weinig op de SARS-epidemie die in 2003 vrij gemakkelijk bedwongen werd.

In het eerste jaar van de COVID epidemie leek het of die het best getemd kon worden door de lockdowns waarmee ook het veel dodelijker SARS-virus werd geïsoleerd. Landen die ervaring hadden met lockdowns, zoals China en Vietnam, bestreden de pandemie in het eerste jaar met succes. Wel betaalden bijvoorbeeld migrantenarbeiders in China een hoge prijs. Zij moesten noodgedwongen terugkeren naar de armoede van het platteland.

Europese landen, de VS en andere landen met veel minder ervaring, minder sociale discipline en minder totalitaire handhaving deden het aanzienlijk minder goed met vele doden als gevolg. De meest neoliberale landen spanden daarbij de kroon: de VS met meer dan 600.000 doden en het VK met meer dan 130.000.

Bleek dat de lockdowns minder goed werkten tegen de Delta-Variant

De situatie veranderde toen in 2021 toch nog relatief snel vaccins beschikbaar kwamen. Die gaven de VS en Europa een relatieve voorsprong. De vermindering van het risico op ziekenhuis en IC-opname maakte het mogelijk de samenleving weer enigszins open te stellen. Met ook een economische voorsprong voor de landen als gevolg. Het bleek dat de lockdowns minder

goed werkten tegen de Delta-variant. Landen die bleven vertrouwen op lockdowns in het Verre Oosten (ook Australië hoort daarbij) kwamen op achterstand.

Maar nu blijkt ook de strategie van vertrouwen op vaccins niet waterdicht. In landen waar op ruime schaal is gevaccineerd, zoals de VS, Israël en Nederland blijken er nog altijd veel niet gevaccineerden over. Conservatieve staten in de VS zoals Texas en Florida, orthodoxe Joden in Israël zijn daar een voorbeeld van en ook in Nederland zijn er nog altijd 1,8 miljoen niet gevaccineerden die vatbaarder zijn voor besmettingen, ziekenhuis- en IC-opnames. En we moeten nog maar afwachten wat het effect is van de herfst, de heropening van het basis- en het hoger onderwijs, hoe noodzakelijk die laatste twee ook zijn. Zelfs Van Dissel weet het niet.

Een nog veel groter risico lopen de mensen die in de minder ontwikkelde landen niet zijn gevaccineerd. Niet alleen voor hun eigen gezondheid, maar ook omdat er zich in die grote groepen weer nieuwe varianten kunnen ontwikkelen.

Vervolg op pagina 5